

Revista de la
Escola Superior
de Conservació
i Restauració
de Béns Culturals
de Catalunya
·Barcelona·

Unicum

~ N° 0 · Maig 2001 ~

SUMARI

- *La restauració del monestir de Santa Maria de Ripoll al s. XIX. Entre la "restauració arqueològica" i la "restauració estilística".*
.....6
- *Aplicació dels enzims en la conservació i restauració pictòriques.*
.....12
- *El reliquiari de Calderón de la Barca: un exemple d'interdisciplinarietat en la didàctica de conservació i restauració de béns culturals.....*20
- *Restauració de les portes del tresor de San Juan el Real de Calatayud.....*24
- *La restauració a l'art contemporani. Entrevista amb Sílvia Nogués, directora del Servei de Conservació-Restauració del MACBA.....*30

COL·LABORADORS

Equip de Redacció:

Coordinació: *Lídia Balust.*

Redacció: *Ana Galán, Gala Gómez, Sandra Padrós, Rosa Prat, Verónica Ramírez, María Romero, Dolors Velasco.*

Correcció: *Verónica Ramírez, María Romero, Dolors Velasco.*

Maquetació: *Cecilia Ramírez, Verónica Ramírez.*

Impressió: *Iniciatives Gràfiques.*

Traducció anglès: *Álvaro Cifuentes, Núria Caparrós.*

Unicum

Aquest és el primer número d'una revista de la qual el nom ja és tota una declaració d'intencions.

La paraula "unicum", emprada per Cesare Brandi a la seva obra *Teoria de la restauració*, per a expressar la "singularitat irrepètible" de cada obra d'art, sorgí com a nom vàlid per a aquesta publicació, ja que reflecteix l'actitud ideal del restaurador davant l'obra en la qual ha d'intervenir; una actitud que nosaltres compartim, com a equip de redacció i com a restauradors, doncs implica respecte i comprensió tant de l'obra d'art com de la seva història.

Actualment, per a tot restaurador, aquesta actitud teòrica no tan sols resulta lògica, sinó que es fa evident. Tanmateix, les dificultats s'inicien al intentar portar-la a la pràctica, sent necessària una contínua formació per a estar al corrent del mètodes i materials més eficaços e innocus per a la obra.

Amb aquesta finalitat, la d'informar, la de recollir i exposar experiències pràctiques i noves teories al camp de la restauració, sorgeix la present publicació; si bé amb uns inicis modestos, en tamany i abast, desitjaríem poder ser un element útil per als alumnes de l'escola en la qual es realitza aquesta revista i, en un futur, convertir-nos en un focus que aplegui debats, investigacions i treballs que ajudin a aquesta formació contínua que necessita tot restaurador, per a poder salvaguardar el patrimoni històric i artístic.

La Redacció

Una nova etapa

Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya

El nostre Centre ha arribat a la majoria d'edat. Finalitzades les obres de construcció i remodelació, amb un espai vivencial adequat a les seves necessitats i, dotat amb una completa infraestructura d'acord amb les diferents tècniques i tecnologies, l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya esdevé un centre de formació superior on l'activitat docent implica al mateix temps una activitat de conservació i restauració, que es porta a terme de forma argumentada i amb tot el rigor científic.

Aquest camí ja ha donat els seus millors fruits, les diverses promocions de conservadors i restauradors sortits de les nostres aules, reconeguts i valorats en el camp professional per la seva preparació qualitativa.

Tota aquesta trajectòria, amb la seva acumulació d'experiències, ha generat la iniciativa d'una part de l'alumnat i professorat amb el propòsit d'ampliar el camp d'acció a un espai obert, a la difusió de les idees, dels treballs, de les intervencions, de les experimentacions, dels mètodes, de la didàctica etc. referents al món de la conservació i restauració. D'aquest projecte divulgador n'ha sorgit aquesta primera publicació que teniu a les vostres mans.

En principi pretén ser una proposta per tal que en un futur pròxim pugui esdevenir una publicació periòdica que obri canals de participació i, també, un punt de referència en l'entorn professional de la restauració.

Elaborar i editar una revista suposa una sèrie de dificultats de tota mena i només es pot aconseguir amb la il·lusió i el treball desinteressat d'un equip que, al mateix temps, arrossegui la col·laboració de tota la comunitat de la nostra Escola.

La iniciativa ha començat a funcionar i, com en tots els orígens, queda un camí llarg per a recórrer. Per això, desitjo fermament que l'entusiasme d'aquest equip sigui encomanadís.

Xavier Figueras i Nogués
Director de l'Escola Superior
de Conservació i Restauració
de Béns Culturals de Catalunya